

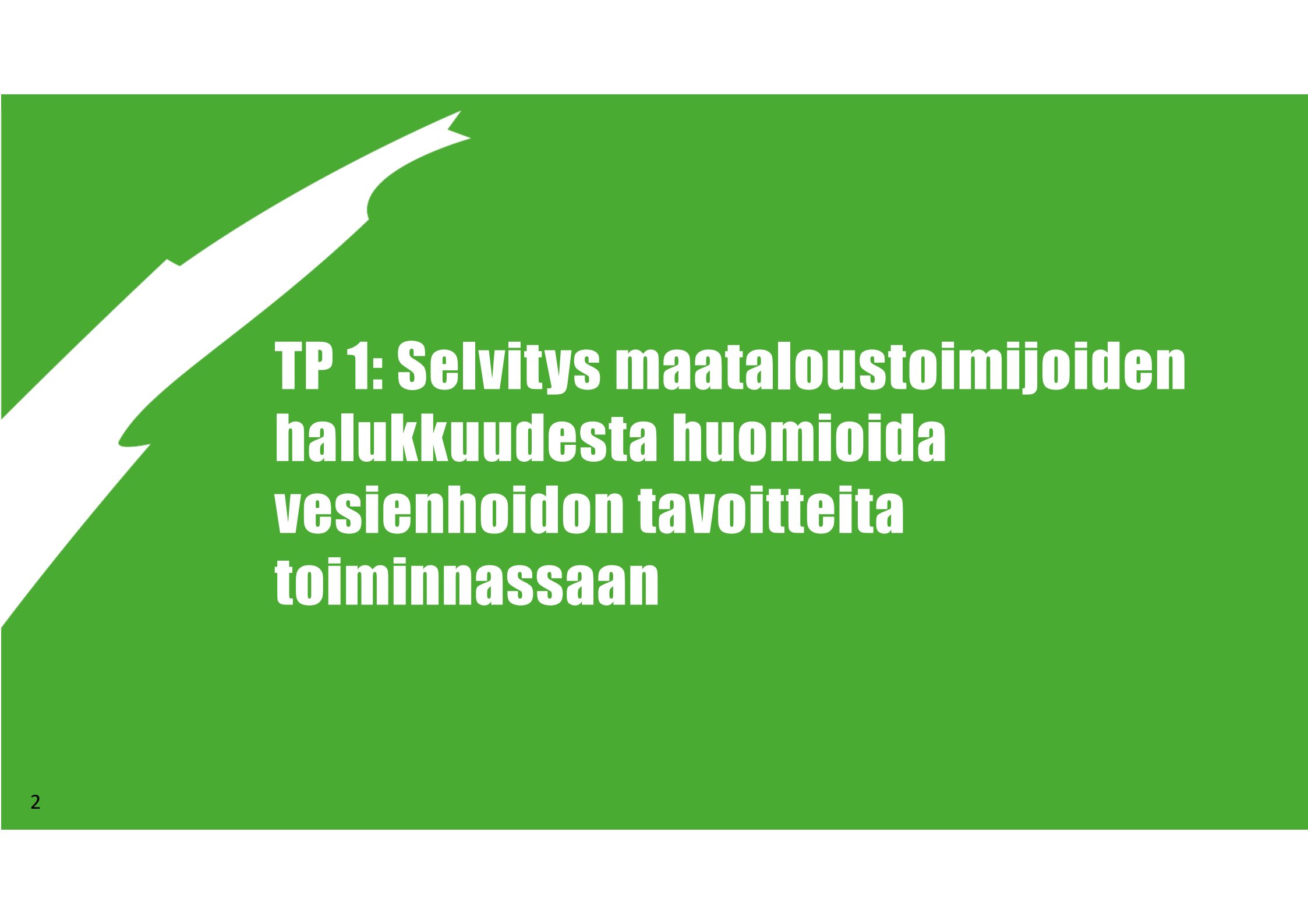
**Haapaveden Haapajärven valuma-alueen maatalouden vesien- ja
ympäristönhoidon neuvonta**

Työn esittely

Haapaveden kaupunginhallitukselle

Tammikuu 2022

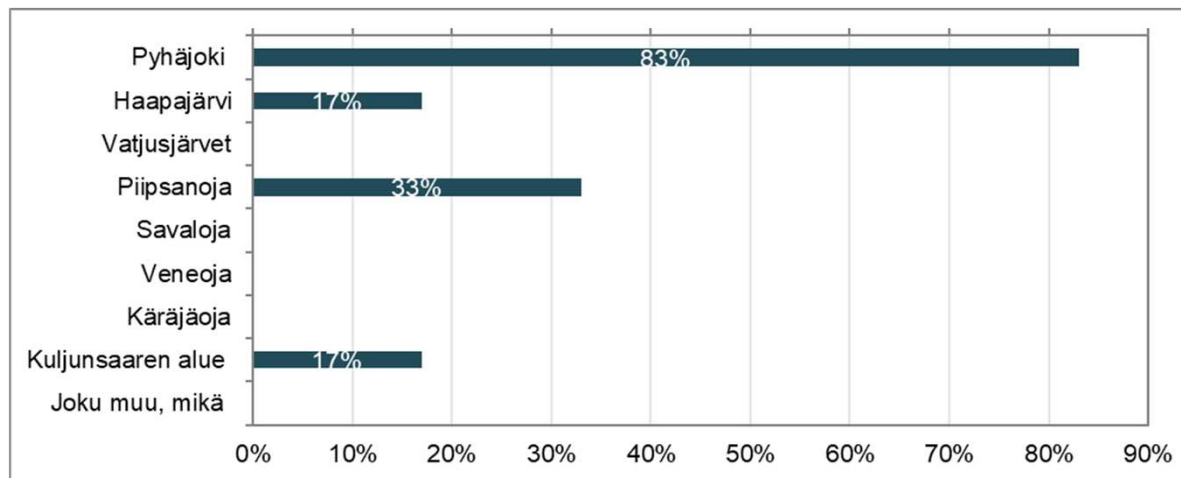
ProAgria Oulu/ Oulun Maa- ja kotitalousnaiset

TP 1: Selvitys maataloustoimijoiden halukkuudesta huomioida vesienhoidon tavoitteita toiminnassaan

TP 1: Selvitys maataloustoimijoiden halukkuudesta huomioida vesienhoidon tavoitteita toiminnassaan

- Webropol-kyselyllä tavoitettu 7 viljelijää, haastattelusoitoilla 12 viljelijää
- Tulvaherkkiä peltoja 13 vastaajalla, osalla tiloista tulvat keväällä ennen kylvöjä.

Miten huomioit vesien- ja ympäristönhoidon omassa toiminnassasi?

- Ympäristötukien ehdot ja lainsäädäntö
- LUOMU
- Kevytmuokkaus ja suorakylvö, tulva-alueiden kyntäminen keväällä
- Osa pelloista kasvipeitteisinä talven yli, kerääjäkasvit käytössä.
- Suojavyöhykkeet
- Lietelanta levitetään pääosin kasvustoon ja sijoittamalla. Lannoituksen tarkkuus, puristenesteen talteen otto, biokaasulaitos.
- Vesistöön laskevat ojat pidetään laskeutusaltaina, joista kertynyt maaliete levitetään kasvustoon ja ojan suu avataan vain vähän ja harvoin.

Mistä asioista haluat saada lisätietoa?

- Tukioptimointi vesienhoidon näkökulmasta
- Kosteikkojen perustaminen
- Kaksitasouomien rakentaminen
- Pengerrys ja pumppaus, tulvatasanteet, kosteikot
- Uudet tekniikat ravinteiden käyttöön
- LUOMU
- Vaihtoehdot pellon käyttöön
- Uusien maanparannusaineiden hyödyntäminen
- Uomien kunto ja kunnostus
- Kaksitasouomien rakentaminen

TP 2: Tiedotuksellinen työkokonaisuus

Lehdistötiedotteet ja Uutiskirjeet viljelijöille

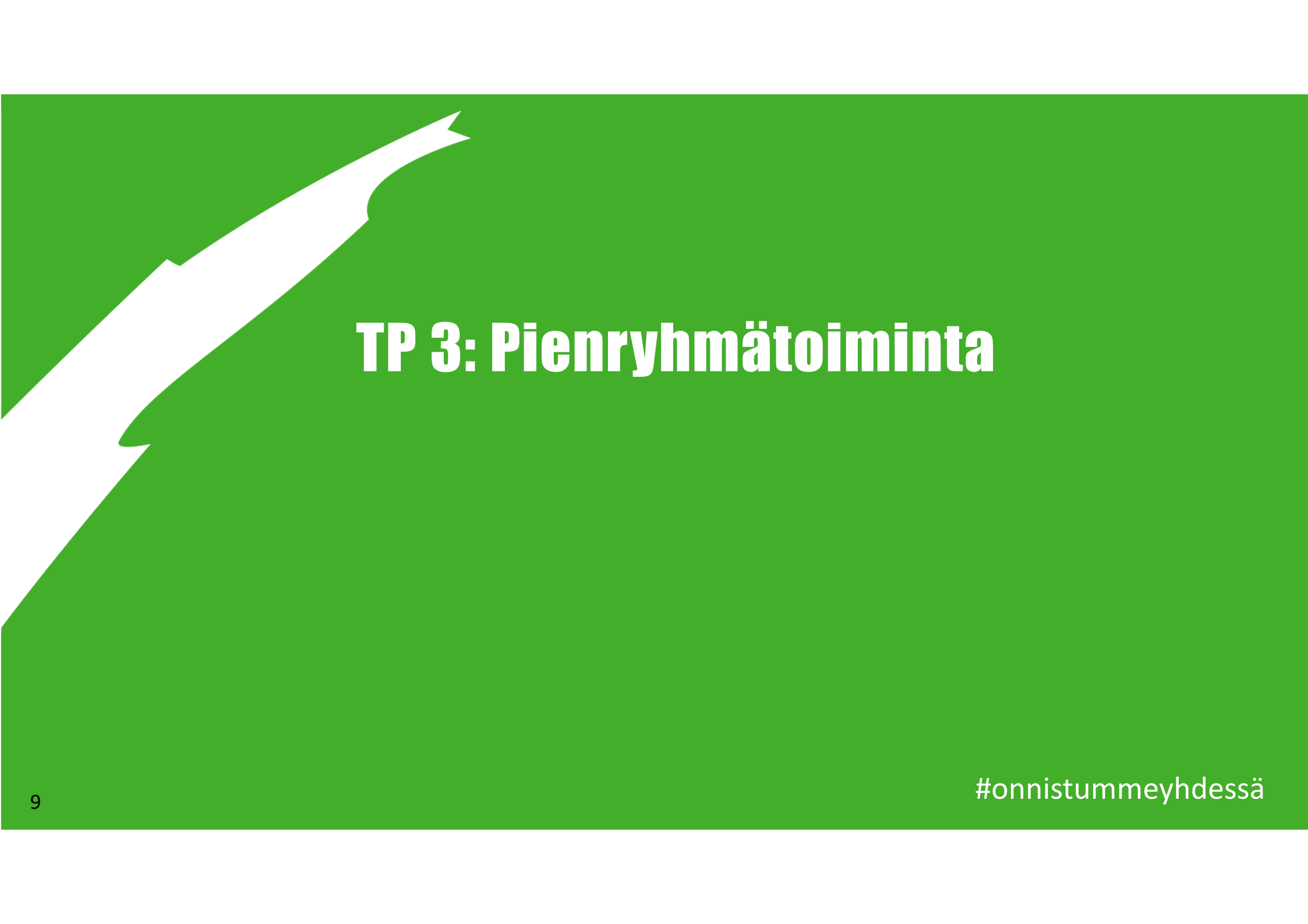
- Mediatiedote kesäkuu 2021
- Mediatiedote työn valmistumisesta tammikuu 2022
- Uutiskirje kesäkuu 2021 ja elokuu 2021
<https://viesti.proagria.fi/g/l/311159/0/0/3435/1218/0>
- Kysely neuvonnan tarpeista, pienryhmistä, tilakohtaisesta neuvonnasta
- Uutiskirje tammikuu 2021
 - Hankkeen aikana laadittu tiedotuspaketti + kuormitus selvitys ja suojavyöhykekartoitus
 - Jatkotoimenpiteistä esim. neuvonnan osalta, rahoitukset
- Uutiskirjeet kaupungin maataloushallinnon kautta ja ProAgria Oulun Haapaveden asiakastilat

Tiedotuspaketti (pdf)

- Perustietoa Haapaveden alueen vesistöistä, vesienhoidon toimet vesienhoitosuunnitteluun liittyen, kuormitus selvitys
- Huoneentaulu ”Vesiviisas viljely tavaksi”
 - Löydä sopivat vaihtoehdot tulvaherkkien peltöjen käyttöön
 - Varmista ravinteiden tehokas käyttö – ympäristö ja lompakko kiittävät
 - Paranna maan kasvukuntoa ja peltöjen satoisuutta – uudet ja vanhat keinot käyttöön
 - Kuivatustilanne kuntoon – hyödynnä luonnonmukaiset pellon vesitalouden ratkaisut
 - Nappaa ravinteet kiinni kaltevilta pelloilta
- Valitse tilallesi sopivat, vesiviisaat toimet–taulukko
 - Toimenpiteisiin linkitetty lisätiedon lähteitä
- 1-2 käytännön esimerkkiä alueen viljelijöillä jo käytössä olevista, hyvistä toimintatavoista

TP 3: Pienryhmätoiminta

14.9. Pienryhmä - Vaihtoehtoja tulvaherkkien peltojen viljelyyn ja vesien hallintaan

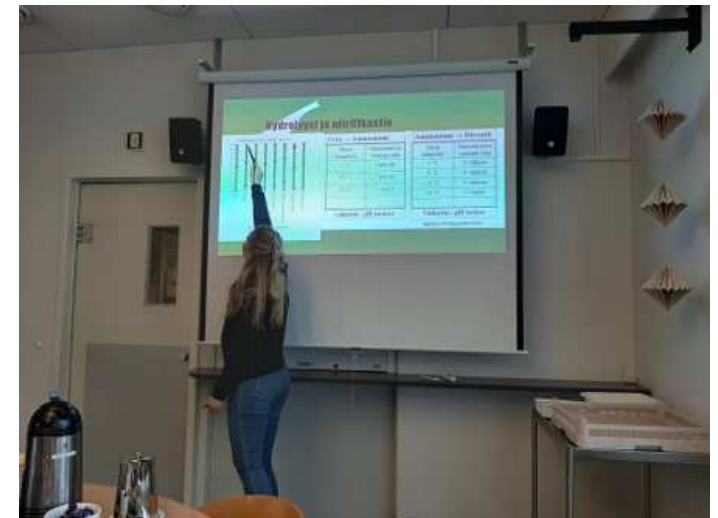
- Tapahtumalla tavoitettiin yli 10 % Haapaveden viljelypinta-alasta.
- Tutustuttiin pengerrisyhtiön toimintaan Aholan Kyöstin opastuksella. Keskusteltiin pumppaamon toiminnasta, hyödyistä, huoltotoimista ja hehtaarikustannuksista.
- Keskusteltiin kosteikkojen hyödyistä ja rahoituksista
- Tutkittiin maan rakennetta, keskusteltiin kerääjäkasveista, talviaikaisesta kasvipeitteisyydestä, muokkauksista ja hiilensidonnasta.

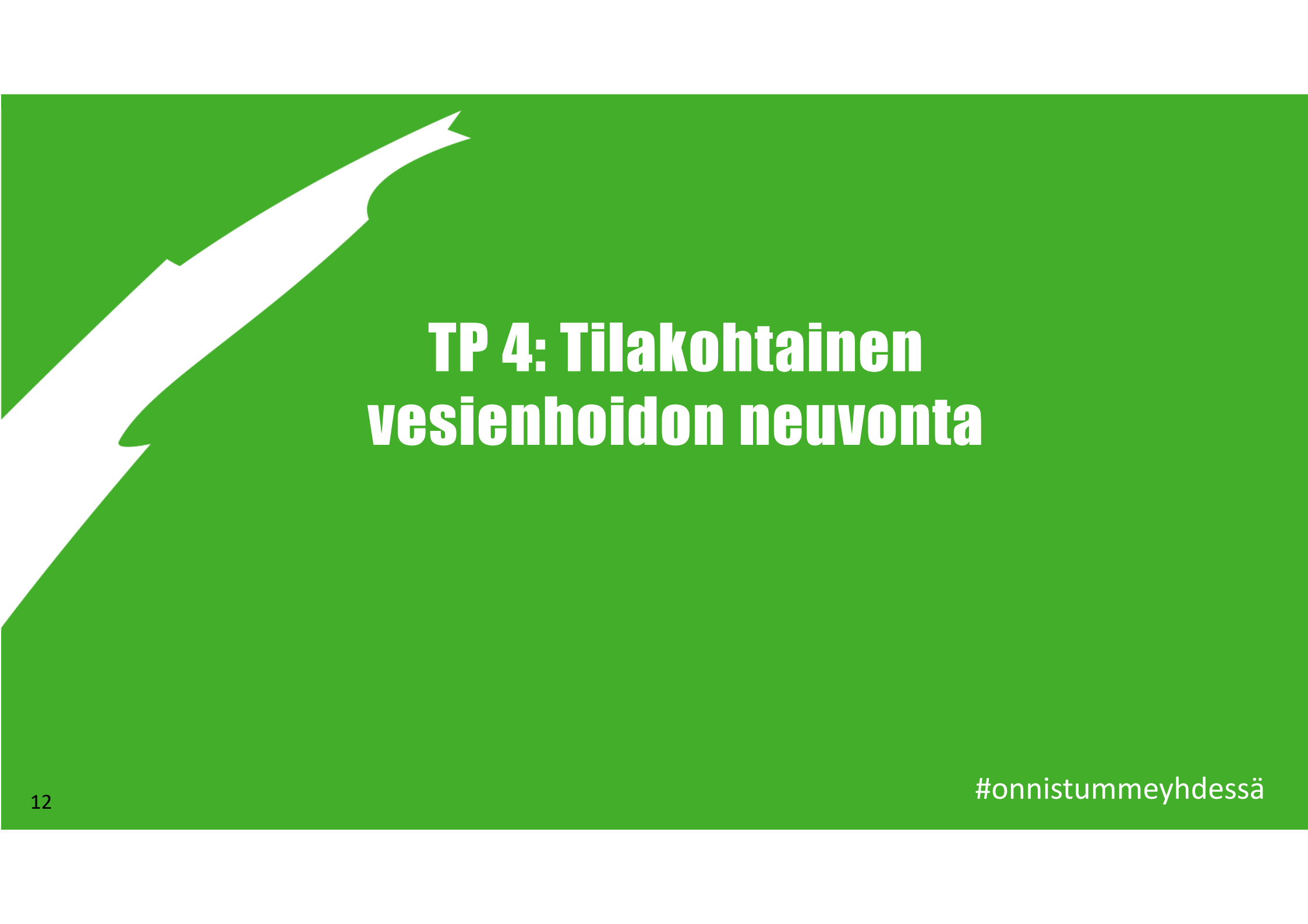

- 21.10.2021 Viljelijäpienryhmä, Haapavesi,

Kokemukset:

- Paikan päällä 7 viljelijää
- Keskustelu oli avointa ja runsasta
- Lannoitepanokset herättivät keskustelua (korkea hintataso, hyvä tuotto – lannoitteiden käyttö)
- Eri mallien luotettavuus kuormituksen arvioinnissa
- Yhteistyön kehittyminen alueen vesienhoidon toimijoiden ja maatalouden toimijoiden kesken -> tavoite toteutui/ on kehittymässä
- Jatkotoimenpiteet/ yhteydenpito tärkeää
- Kiitokset Hannu Kuljulle ja Timo Mehtälälle käytännön tekemisien avaamisista Haapavedellä

TP 4: Tilakohtainen vesienhoidon neuvonta

Tilakohtaiset neuvonnat

- Kaltevien peltojen ratkaisut
- Tulvaherkät pellot
- Tehokas ravinteiden käyttö
- Viljelykierto
- Pellon vesitalous
- Tukimahdollisuudet

TP 5: Raportointi ja jatkotoimet

Jatkosuositukset

- Tiedottaminen
 - Mistä viljelijä tiedon löytää? Kaupungin sivut? Pyhäjoen vesistöalueen vesienhoitoyhdistyksen nettisivut?
- Tilakohtainen neuvonta, pienryhmätoiminta
 - Työtä esitelty ProAgria Oulun asiantuntijoille
 - > vesiviisas viljely –teemoissa osataan ohjata asiakkaan tarpeen mukaan eteenpäin
 - NEUVO –asiantuntijat eri teemoihin, myös pienryhmät
 - Vesienhoidon hankkeiden mahdollisuudet
 - Erilaiset kartoitukset (esim. Valio, Atria)

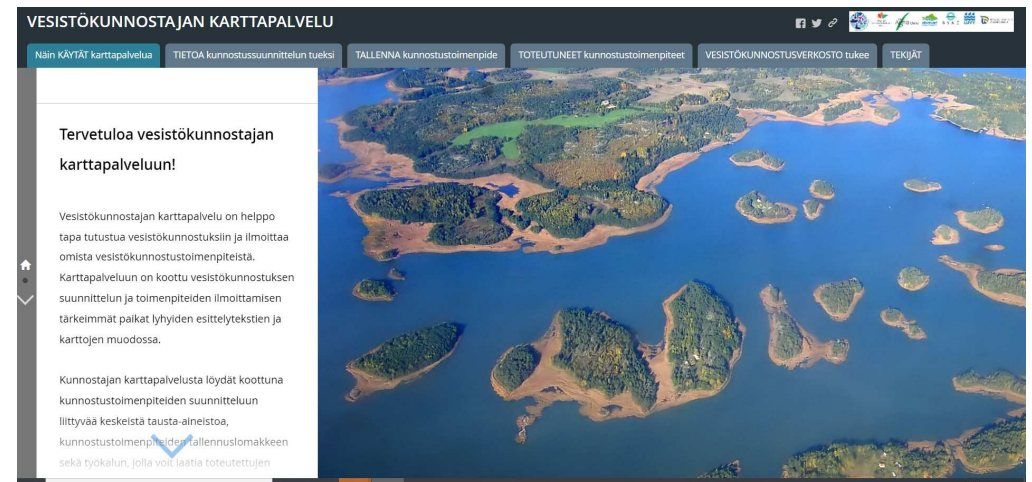
Jatkosuositukset

- Alueellinen sektorirajat ylittävä yhteistyö
 - Uuden vesienhoitoyhdistyksen mahdollisuudet teemakohtaisiin ryhmiin
 - Sektorirajat ylittävä keskustelu
 - VYYHTI –verkoston hyödyt Haapaveden alueelle
- Rahoitusmahdollisuudet laajasti hyötykäyttöön
 - Uuden CAP27 –mahdollisuudet käyttöön (mm. valumavesien hallinta, kosteikkoviljely, kuivatuksen parantaminen huomioiden vesienhoito)
 - Muut rahoitusinstrumentit myös maatalouden vesienhoitoon, esim. mallikohteet ja suunnitelmat
 - Keskitytään vesienhoidon kannalta tärkeimmille alueille
 - Osavaluma-alueille kuormitusselvitykset ja toimenpideohjelmat

Jatkosuositukset

- Vesienhoitotoimet näkyväksi
 - Tavoitteet vs. toteuma
 - Vesistökunnostajan karttapalvelun tiedottaminen ja toimenpiteiden tallentaminen karttapalveluun
- Vaikuttavuus esiin
- Vesienhoidon suunnittelun tueksi maakunnan tasolla

Raportointi

- Työstä toimitettu raportti + muu sovittu materiaali (tiedoteluonnos, powerpoint-esitys, uutiskirjeluonnos, tiedotuspaketti) Haapaveden kaupungille joulukuussa 2021
- Tilakohtaisista käynneistä toimitettu joulukuun loppuun 2021 mennessä tiloille raportit/ suositukset/ karttatarkastelut
- Pienryhmistä toimitettu osallistuneille tiloille materiaalit joulukuun 2021 loppuun mennessä

Tiimissämme työskentelevät

Riina Rahkila
ympäristöasiantuntija
045 6578 717

Maatalouden vesiensuojelu
Verkostoasiantuntija

Maarit Satomaa
maisema- ja
ympäristöasiantuntija
040 566 7924

Maatalouden vesiensuojelu
Luonnon monimuotoisuus

Marika Sohlo
kasvintuotannon
asiantuntija
043 826 6494

Kasvintuotanto: Maan
kasvukunnon
kehittäminen, IPM,
ympäristöviisas viljely

Taru Koskinen
ympäristöasiantuntija
041 731 0368

Anniina Säisä
Kasvintuotannon
asiantuntija
043 826 6492

Erika Kakko
Kasvintuotannon
asiantuntija
041 730 7937

